

başyazı

Değerli meslektaşlar,

İçinde bulunduğumuz günlerin konusunu genel seçimler ve sonuçları oluşturmaya devam ediyor. Sürekli şikâyet edilmesine rağmen nedense bir türlü değiştirilmeyen, yüzde on seçim barajı ile bir seçim daha gerçekleştirildi. AKP, oy oranını arttırarak bir kez daha iktidar olacak milletvekili sayısını elde etti. Seçim sonuçlarının siyasal sosyal analizleri yapıldı, yapılmaya da devam ediliyor. Ülkede yaşanan bunca olumsuzluğa karşın AKP'nin oy oranını arttırarak seçimlerden çıkması, diğer nedenlerle birlikte Türkiye toplumunun sosyo-politik olarak irdelenmesini gerektiriyor. Neo-liberal politikaların yıllardır AKP eliyle harfiyen uygulandığı Türkiye'de; işsizlik önlenemiyor, kayıt dışı istihdam gerilemiyor, toplumun yüzde 18'i yoksul, iş bulma şansını yakalamışlar toplu sözleşme kapsamında değil ve ağır çalışma koşullarına düşük ücrette, ölümlü sonuçlanan iş kazalarına mahkûmlar. Basın, ifade ve örgütlenme özgürlüğü, üniversitelerin özerkliği, yargı bağımsızlığı söz konusu değil. Eğitimin, sağlığın özelleştirilip paralı hale getirildiği, nükleer santrallerle, HES'ler ve siyanürlü maden işletmeleriyle sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşam hakkının yok edildiği ve bunun gibi daha sayılabilecek bir dizi olumsuzlukları bire bir yaşayan ülkenin önemli bir bölümünde, olumsuzluğu yaşatanların başarısına ve tercih edilmelerine anlam vermekte zorlanılıyor.

Seçimlerin diğer önemli bir sonucuna baktığımızda ise, parlamento tarihinde ilk kez 8 kişinin milletvekili seçilmesine rağmen meclise girmeleri yargı kararıyla engellendiğini görüyoruz. Bu durum da, toplumsal iradeyi yok sayan bir anlayışın ve uygulamalarının ülkede hala etkin olabildiğini gösteriyor, sorunların büyüyüp krize dönüşmesinin zemini yaratılıyor. Kürt sorununun çözümü ve yeni bir Anayasa yapılması ötelenirken, barış yerine savaşın dili ve ortamının

gelişmesi tehlikesi büyüyor, Devletin Kürt politikasının değiştiğine dair olumlu bir gelişme gözlenmiyor. Seçilmiş tüm milletvekillerinin meclise gelebilmelerine yönelik talepler karşılık bulmuyor, AKP çözüme yanaşmayarak krizden faydalanma hesapları yapıyor.

Böylesine kritik bir yol ayrımında, seçilmiş tüm milletvekillerinin meclise girebilmeleri önündeki engellerin kaldırılması, Kürt sorununun çözümü ve yeni bir Anayasanın hazırlanması için bir an önce adımların atılması gerekiyor.

Diğer taraftan, önümüzdeki dönemin AKP'nin, her alanda hegemonyasını arttırarak, muhalif unsurları yok etmeye, bunu beceremediği yerde ehlileşirmeye çalışacağı, kendinden yana bir Türkiye'yi oluşturmaya devam edeceği, 'milli irade' söylem ve gerekçelendirmeleriyle daha da fütursuzlaşacağı bir dönem olacağı açıktır. Önümüzdeki süreç aynı zamanda yeni Anayasa taleplerinin de kaçınılmaz olarak ele alınacağı bir dönem olacaktır. Anayasa'nın değişmesinin gerekliliği çok geniş bir kesim tarafından dile getirilmektedir. Ancak, sorun, Anayasa değişikliğinin kimlerin ihtiyacına cevap vereceği ve içeriği konusunda ortaya çıkmaktadır. AKP'nin hegemonyasını, iktidarını güçlendiren, kendi ihtiyaçlarını karşılayan bir anayasa mı olacak, yoksa Türkiye'nin kendi ihtiyaçlarını gözetken, "toplumsal uzlaşma belgesi" olarak hazırlanış süreçlerinde tüm kesimlerin taleplerini dikkate alan bir Anayasa mı olacaktır. Geline nokta, diğer sorunların çözümünün önünde de engel oluşturduğu artık geniş bir çevrede de kabul edilir hale gelen Kürt sorununun demokratik çözümünü, toplumsal barışı sağlayacak demokratik bir anayasa artık kaçınılmaz bir gereklilik halini almıştır.

Geçtiğimiz yıl 12 Eylül de yapılan Anayasa değişiklikleri gündeme geldiğinde TMMOB ye Bağlı Oda Yönetim Kurulu Başkanlarının ortak açıklamasında da nasıl bir Anayasa talebimizin olduğu şu başlıklarla açıklanmıştı.

"Bizler,

- Katılımcı, eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik, sosyal, laik olan,
- Demokratik hak ve özgürlüklerin eksiksiz olarak tanımlandığı,
- Her türlü kültür ve kimliğin özgürce ifadesini ve bir arada kardeşçe yaşamı güvence altına alan,
- Yasama–yargı–yürütme ayrılığının demokratik bir çerçevede sağlandığı,
- Siyasetin tüm toplumsal dinamikleri kapsamasının önündeki seçim barajlarının kaldırıldığı,
- Emperyalizmden her türlü ekonomik–siyasal bağımsızlık ile planlama– sanayileşme – kalkınma

-istihdam ve sosyal refahı bütünlüklü halde içeren,
- Emekçilere grev ve toplu sözleşme hakkını verecek, güvenceli çalışmayı sağlayacak,
- Parasız eğitim, sağlık ve barınmayı kapsayan gerçek bir sosyal hukuk devletini öngörecek bir Anayasa istiyoruz.” denilmiştir.

Bu gün de eşitlikçi, özgürlükçü, demokratik bir Anayasa talebini sürdürüyoruz. Kimlikler sorununu çözen, eşit yurttaşlık ve eşit hakları esas alan, bu topraklardaki tüm dilleri, farklılıkları, kültürleri, dinleri güvenceye alan; toplumun bütün kesimlerinin taleplerini karşılayan bir Anayasaya acil ihtiyaç olduğunu belirtiyoruz.

Kritik bir süreçten geçtiğimiz farkına vararak, barış şansının tamamıyla yok olmaması için demokratik anayasal çözüm fırsatı kaçırılmamalıdır. AKP'ye salt başkanlık sisteminin önünü açan, diğer haklı taleplerin karşılanmasına yanaşmayan bir Anayasa yapma imkânına ülkenin tüm demokrasi güçleri tarafından izin verilmemelidir.

Sevgili meslektaşlar,

Siyasi iktidar, seçim öncesinde Kanun Hükmünde Kararname (KHK) çıkarma yetkisi almış ancak, bu yetki devrini de aşarak ve Anayasa'ya da aykırı olarak bakanlıkların yeniden yapılandırılmasına gitmiş, bu yapılandırma içinde meslek alanlarımıza ve meslek odalarımıza ilişkin önemli düzenlemeler yapılmıştır. Seçimlerden 4 gün önce 8 Haziran 2011 tarihli 636 sayılı Kanun Hükmündeki Kararname ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı ile Çevre ve Orman Bakanlığı lağvedilerek bu iki Bakanlık "Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı" adı altında birleştirilmiştir. Daha faaliyete başlamadan bu bakanlık 4 Temmuz 2011 tarihli 644 sayılı KHK ile de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı olarak yeniden tanımlanmış; Orman ve Su İşleri bakanlığı olarak ayrı bir bakanlık daha oluşturulmuştur. Bu kadar kısa sürede, kurulan bakanlıklar kaldırıp yeni bakanlıklar oluşturan AKP'nin yasa yapma ve kamu yönetimi ile ilgili olarak ne kadar planlı, programlı çalıştığı da bir kez daha görülmüştür.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı oluşturulmasıyla, ranta dayalı politikalar sonucunda çevre tahribatında en fazla paya sahip "imar ve yapılaşma" ile çevre aynı çatı altında toplanarak kurumsal kontrolün yok edilmesinin; çevre ile ilgili tüm yasal düzenlemelerin etkisiz hale getirilmesinin; kentsel dönüşüm, Galataport gibi projelerin hayata geçirilmesinin, doğal, kültürel ve tarihi mirasın engel olmaktan çıkarılmasının önünün açılacağı açıkça görülmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri hakkında KHK içindeki bir düzenleme ile Mühendislik, Mimarlık, Şehir Plancılığı Mesleği ile TMMOB ve Oda

Örgütülüğümüz teslim alınmak istenmektedir. Bu tehlikeye dikkat çeken TMMOB'ye bağlı Odalarımızın başkanları konuyu değerlendirmiş ve sonuç TMMOB örgütülüğü ile aşağıdaki tespitlerle paylaşmıştır.

“Öyle görülüyor ki; ülkenin yargısını, eğitimini, tüm kurumlarını "düzene sokan" AKP zihniyetinin "ustalık dönemi"ndeki hedefleri arasında TMMOB'yi de "düzenlemek" var.

AKP İktidarı, çevreyi tahrip eden, kentlerimizi; kıyılarımızı; ormanlarımızı yağmalayan, kamusal değerlerimizi sermayeye peşkeş çeken anlayışının önünde engel olarak gördüğü TMMOB'yi yeniden yapılandırıp işlevsizleştirmeye ve yok etmeye çalışıyor.

Son iki yıldır, Devlet Denetleme Kurulu incelemeleriyle, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'nın Birliğimiz üzerinde vesayet denetimini uygulama çalışmalarıyla kendini gösteren; "TMMOB'nin Yeniden Şekillendirilmesi ve Meslek Odalarının Düzene Sokulması Projesi"ndeki son nokta Çevre, Orman ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde "Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü"nü kurulması ve bu genel müdürlüğe verilen görevler olmuştur.” denilerek düzenlemede yer alan TMMOB'yi, odamızı, mesleğimizi, meslektaşlarımızı da doğrudan etkileyecek olumsuzluklar ifade edilmiştir.

Son kararname ile daha da genişletilen bu Genel Müdürlüğün görevleri arasında; “*Yerleşme ve yapılaşmaya yönelik mimarlık, mühendislik, müteahhitlik ve müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlemeleri yapmak, uygulamaları denetlemek ve izlemek,*

Planlama, harita yapımı, arazi ve arsa düzenlemesi, değerlendirme, parselasyon, etüt ve proje müellifliği, harita plan, proje ve yapım kontrol müşavirliği, her türlü altyapı ve tesisat dâhil olmak üzere yapı müteahhitliği gibi hizmet alanlarında çalışan gerçek veya tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ve kayıtlarının tutulmasına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara tescil ve yeterlik belgeleri vermek veya verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak,

Her türlü yapıların denetlenmesinde görev alan mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarını denetlemek, ilgili idareler ile denetim ve müşavirlik kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.

Yapım işlerinde görev alan şantiye şefleri, fen elemanları ve yetki belgeli ustaların faaliyetlerinin, durumlarına göre, ilgili idarelerce veya meslek kuruluşlarınca denetlenmesini sağlamak.

Her türlü yapı ve tesisin projelerinin ve yapım işlerinin

denetlenmesinde görev alacak mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanlarının, yapı denetim kuruluşlarının ve müşavirlik kuruluşlarının niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlama,

Bakanlığın görev alanına giren konularla ilgili olarak mimarlık ve mühendislik meslek kuruluşlarına ilişkin mevzuatı hazırlamak ve bunları denetlemek,

Çevre yönetimi, çevre denetimi ve çevresel etki değerlendirilmesi iş ve işlemlerinde görev alanların niteliklerine, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin esasları belirlemek, mesleki yeterlikleri ile kuruluş yeterliklerini değerlendirerek bunlara belge verilmesini ve kayıtlarının tutulmasını sağlamak.” gibi görevler yer almaktadır. Bu noktada, TMMOB ve odalarımızın ortak değerlendirmelerine bir kez daha vurgu yaparak sizlerle paylaşmak önem taşıyor.

“Anayasa'nın 135. maddesi yürürlükte iken, 6235 sayılı TMMOB Yasası halen geçerlikteyken; TMMOB ve bağlı odaların asli görevlerinin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na devrinde bir sakınca görülmemiştir. TMMOB ve bağlı odaların hak, yetki ve görevleri, Anayasa ve TMMOB Yasası'na rağmen özünde düzenleyici işlem olan kararname ile Bakanlık bünyesindeki Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'ne devredilmiş durumdadır. Bu devir işlemi, açıkça Anayasa'ya ve Yetki Yasası'na aykırı olup, demokratik işleyişin tüm usul ve yöntemleri ile de bağdaşmamaktadır. Şimdi bu projelerin sahipleri, bu projenin Bakanlığını, Genel Müdürlüğünü oluşturanlar ve buralara atanacaklar iyice anlasın: Bilim ve tekniğin gelişimi, mühendis, mimar, şehir plancıların yeterliliği ve bağlı oldukları meslek odalarının kuralları bir bakanlığın bürokrasisi içinde yer alan bir genel müdürlüğe teslim edilemez. Aklın ve bilimin ışığına inanmış ve bu ülkenin emekten ve halktan yana olan mühendis, mimar, şehir plancıları ve onların örgütlülüğü hiçbir düzenleyici işlemlerle ıslah edilemez. Bilimin kendisi devrimcidir. Kendi statükosunu yaratanlar, kendi statükolarında yok olmaya mahkûmdurlar, bunu biz değil tarihi yazanlar söylemektedir.

Emperyalizme bağımlılık temelinde vahşi kapitalizmin hizmetinde olanlar, sosyal devleti tamamen yok eden, tüm değerleri yok sayarak her şeyi rant üzerinden kurgulayanlar, bilmelidir ki Örgütümüzün yetkilerini kısıtlamaya, meslek alanlarımızı yeniden yapılandırmaya yönelik düzenlemeleri hiçbir şekilde kabul etmeyeceğiz.”

Bu gelişmeler sonucunda önümüzdeki süreçte bizlere önemli görevler düşmektedir. Öncelikle konunun

önemini üyelerimize aktarmak ve bilgilendirmek, hukuki mücadeleyi yürütmek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü'nün çalışmalarını takip etmek ve tüm örgütlü gücümüzle sürece hep birlikte müdahale etmek gerekiyor. Çünkü elimizden alınmak istenen odalarımızdır, meşru haklarımızdır.

Değerli meslektaşlar,

7 Mayıs 2011 tarihinde Kütahya Gümüşköy'de bulunan Eti Gümüş A.Ş.'ne ait gümüş madeni işletmesinde atık depolama barajının ara setlerinde yıkılma meydana gelmiş ve atık barajı yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. Odamızın yerinde yapmış olduğu incelemeler sonucunda atık depolama barajının ve sızıntıların yarattığı tehlikeler ortaya konmuş ve durum kamuoyu ile paylaşılmıştır. Yine, 19 Mayıs 2011 tarihinde meydana gelen Simav depremi sonrasında oluşturulan teknik heyet tarafından yerinde yaptığımız incelemeler de raporlaştırılarak bir basın açıklaması ile üyelerimiz ve kamuoyuna iletilmiştir.

Sevgili meslektaşlarımız,

Geçtiğim ay MTA'da görev yapan üç değerli çalışma arkadaşımızı; jeoloji mühendisleri Mehmet DURU, Selma CEYLAN YILDIZ ve Taylan HAKAN ile kiralık araç sürücüsü Kenan GÖRBELİ'yi, zor arazi koşullarında özverili bir şekilde ülkemize ve kamuya olan sorumluluklarını yerine getirirken görevleri başında kaybettik. Bu acı olay üzerine, MTA'da örgütlü TMMOB'ye bağlı odalar ve sendikalar ile birlikte, arazide görev yapan MTA çalışanlarının arazi çalışma, araç ve ulaşım konularının ne kadar yaşamsal önemde olduğunu vurgulayarak “Daha Düşük Maliyet ve Daha Fazla Tasarruf! Adına Daha Fazla İnsan Ölmesin!, MTA'da Özelleştirmelere, Taşeronlaşmaya, Hizmetlerin Devrine Derhal Son Verilmelidir” konulu basın açıklamasıyla olayı ve yetkilileri hep birlikte sorguladık, yeni acıların yaşanmaması için ilgilileri göreve davet ettik, önerilerimizi aktardık. Konunun takipçisi olacağımızı ifade ediyor, arkadaşlarımızı bir kez daha saygıyla anıyor; ailelerine, yakınlarına ve tüm çalışma arkadaşlarına tekrar baş sağlığı diliyoruz.

Ülkenin içinde bulunduğu bu koşullarda, eşitliği, demokrasi ve insan haklarını, barışı ve kardeşçe bir arada yaşamayı, toplumsal barışı sağlayacak demokratik bir Anayasayı savunmak, odalarımızın teslim alınma niyetlerine karşı durmak; emek, meslek ve demokrasi güçleri ile birlikte demokrasi mücadelesi içinde **emekle, inatla, umutla ve bilimle** olmak gerekiyor.

Yönetim Kurulu